

Газет 2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Эренлардин СЕС

*РД-дин Докъузпара райондин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета Докузпаринского района РД.*

№48 (925) 27-ноябрь, арбе, 2019-йис. Газетдин са экз. къимет киоскрай - 10 манат

Владимир Путин Дагъустандин Къил В. Васильевахъ галаз гуьруьш хъана

В. Васильев: Владимир Владимирович, алай вахтунда чаз къимет гуни цийи къайда кардик акатнава, эгер ихтияр гайитла, задал асаслу яз доклад гуз къанзава.

Сад лагъайди, чакъ авай лишанралди Квез аквазвал, дегишвилер хъсан патахъ элкьвенва. Им гъакъикъи юкъван мажиб я, гьелбетда къандай хьи, ам генани фад хкаж хъана. Ам чаз къандайвал хкаж жезвач, амма гъакъ ятлани, хкаж жезва.

Герек тир пулунин къадар - муъжуд миллиард манат алатай йисуз чна лазим тир рекъериз харжна ва куьне тайинарай куьлдуьгарни хкажна. Федеральний бюджетдай куьне чаз гайи куьмекдай чухсагъул. Алай йисуз чи вилик аквазнавай месэлайр гьалун патал, чаз герек тир пулдин къадар ава.

Инвестицийрин къадардал гьалтайла чун хкаж жезва.

В. Путин: Заз аквазва. Гъакъикъиди 35 процент я.

В. Васильев: Ам алапат туш, анжах агъуз тир старт я. Чна къвалах башламишайла, вилик 2017-йисан вад проект квай, абурни къвалах тийизвайбур тир. Ахпа абур аквазарун лазим тир ва исятда абурун месэла суддин, уголовный ва гражданвилин къайдайра гьалзава. Чна пулар гъакъ гъавайда гузвач.

Эгер куьне ФАС-ди гузвай къиметдиз фикир гайитла, чина чиновникри антимонопольный законодательстводай ийизвай тахсикарвилер 70 процентдин тлимил хъанва ва ида къвалахдин кардиз таъсирна. Субъектрин гъевчи бизнесдин госзакупкайрал гьалтайла, чна 46,7 процентдин рехъ ачухнава ва ида санлай къачурла, гъевчи бизнесдин къвалахдиз таъсирна.

В. Путин: Хейлин хкаж хъанва: 3,4 ва 35,4.

В. Васильев: Гила нубатдин критерий - им къведай йисуз члехи технологийрин къвалахдай чкаяр. Алай вахтунда чна чун и месэладай

инанмишвилелди гьиссзава ва куьмек яз ахъа авур пулари хъсан нетижа гуда. Амма чи экономика хкаж тахъана акваз хъанвай, амни квез чизвайвал республикадин руководстводин хейлин къадар дегишаруниз мажбур хъунихъ галаз алакъалу я.

Гаф атай чкадал, къайда турла хъсан патахъ дегишвални хъана. Абур квез исятда малум жеда.

Гъевчи бизнесда, за лагъайвал, чина 2,8 агъзур хкаж хъанва ва чна и къадар хуьда.

Гила члехи дережадин къвалахдин чкаяр. Ина чи гьалар пис

я. Сад лагъайди, вучиз лагъайтла, чна акъвазарай вад проект себеб яз: абуру гана кланзавай, амма ганач. Алай вахтунда чна адал кваллахзава ва нетижа жеда.

Генани са месэла ава - им оборонадин заказ тлимил хьун я. Чахъ гзаф гужлу кьве кархана ава, кьез абур чизва. Зун накъ оборонадин Министр С. Шойгудин патав, гвай чи арада ихтилатар фена ва гьикл жедатла чна фикирар авуна.

Месела, са заводда кьве агъзур члехи дережадин пешекарар ва техникадин мумкинвилер ава ва абурулай вири алакъзава. Кьвед лагъайдани гьалар хъсанбур я. Чна са фикир авуна кланда. Эгер тапшуругъ гъайитла, чна килигда.

В. Путин: Хъсан я.

В. Васильев: Чина кесиб инсанрин кьадар агъуз аватзава. Гьелбетда, куьне лугъузвай кьадарда кландай, амма ериш чна хуьзва. За фикирзавайвал, инсанар патал гележегда, ам акъалтлай жуьреда малум жеда.

Агъалийрин кьадар хкаж жезва ва ам патал яшайишдин гьалар тешкилнава. Образованидин дережа ва ери хкаж хьанва...

В. Путин: Уьмуьрдин яргъивални хкаж хьанва.

В. Васильев: А жигъетдай чи гьалар пис я. Ам чина венеда авайбурукай сад я, амма лугъуз кланзава хьи...

В. Путин: Зи фикирдалди, 79 йис я.

В. Васильев: 79,5 - им чаз эцигнавай лишан я. Чавай адав агакьариз жеда ва ам патал чахъ вири ава. Амма вири санал ваъ. Гьеле чаз четин я, чна кваллахзава.

Онкологиядин жигъетдай ксудай чкайрин фонд бес жезвач. Исятда чна ам кардик кутазва.

Минздравдин хилий куьмек гунай кьез чухсагъул.

Генани са месэла ава, чина "Кавказ" трасса Чечнядив кьван агакьнава, гила чаз кьуд зулун рехъ герек жеда.

Гзаф инсанар кечмиш жезва. Чина 10 вацран кьене тек са республикадин рекъера 267 кас кечмиш хьанва, 1900 касдал хирер хьана. Гьа жергедай яз федеральный рекъерани адан кьадар члехиди я - 119 инсан кечмиш хьана, 676 касдал - хирер. Ихътин кьадар тек-бир ацалда.

Гила нетижа гудай кваллахрин кьадаррикай. Ериш хкаж хьунин жигъетдай чун, 2018-йисуз сифтегъан 40 субъектдик акатна ва чаз грант гана. Гзаф кьадарда кьез чухсагъул. Чна грантда авай 625 миллион манат лазим тир чкайриз харжна.

РФ-дин Минэкономразвитици ганвай кыметдалди, алай йисуз вири коллективдин кваллах ва министерствойрин куьмек себеб яз, чун сифтегъан кьад чкадин арада гьатнава. Эгер Президентдин Администрацида фикирда кьунвай кьадарар гьисабда кьуртла, чун цудакай кьуд лагъай чкадал ала ва миллиард манатдин грант кьачуда лагъана чна умуд кутунва.

Зав хвехъ галаз меслятиз кланзавай. Эгер федеральный бюджетдай куьмек хъайитла, чна кьенятда.

Санлай кьачурла лугъуз жеда хьи, федеральный бюджетдай гайи куьмек ва хъендик квай бизнесдин кьадар тлимиларунин кар себеб хьана, гьакни коррупциядихъ галаз женг тухунихъ ва кьайда тунихъди чи бюджет алай вахтунда 130 миллиардив агакьнава. Эгер алатай йисухъ галаз гекъигайтла, им саки 30

миллиард артух хьанва.

Гьакни чалай, 2018-йисуз, налукрин кьадар 20 процентдин артух кватлиз алакьнава. Ида чи бюджетдиз ругуд миллиардилай артух пул алава хьувунва. Адакай 1 миллиардни 900 миллион чна цин месэладиз харжнава. 41 районда гадарнавай, я туштла кьатлалай тунвай дараматар чна цийи хьувуна ва цийи дараматар эцигун гьиле кьунва.

200 миллиондилай гзаф Ботлихда авай цин турбайриз акъатнава. Цумададани гьакл я. 500 агъзур касдилай гзаф инсанриз яд бес хьанва.

Чи рекъер ва квалерин гьаятар туькьурунин карда куьне федеральный бюджетдай куьмекар гана, идай кьез чухсагъул лугъуз кланзава.

За кьез цин турбайрикай сугъбет авунвай, яни икьван гагда хуьре авачир, я туштла бес тежезвай яд, гила квалерин кьенеризни физва.

В. Путин: А кваллах кьиле физва.

В. Васильев: Эхъ, а кваллах кьиле физва, чна ам кьейдзава. И таблицада кьалурнава: ни ва гьикла. И месэла ачухдаказ кьалурнава. Владимир Владимирович, куьне гьамиша дуьз истемишзава, чна вуч ийизватла инсанриз аквадайвал ва чир жедайвал. Рекъерал гьалтайлани, чи кваллах гьа и кьайдада кьиле физва.

В. Путин: А кар неинки Дагъустандал гьалтайла ва гьакл амай регионар патални лазим я.

А. ЭМИРСУЛТАНОВ

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА

Важиблу месэлайриз килигна

25-ноябрдиз Докъузпара райондин администратияда вахтуналди райондин Кьилин везифаяр тамамарзавай Агъмед Агъмедован регъбервилек кваз гьар гьафтедин нубатдин совещание кьиле фена.

Совещанидин карда райондин депутатрин Собранидин председатель Абас Абасова, райондин Кьилин заместителри, идарайрин начальникри ва

руководителри ва гьакни хуьрерин администрацийрин кьилери иштиракна.

Рай администратиядин экономикадин отделдин начальник Султанмурад Магъмудова 2019-йисан кьуд лагъай кварталда кватлнавай налукрин, чилерин ва мал-мулкунин актуализациядин гьахъ-гьисабдикай рахана. Ада кьейд авурвал, НДФЛ-дилай гьейри, туькьурнавай пландихъ галаз асаслу

яз, амай вири жуьредин налукар агакьнава.

Чи уьлкведа 2020-йисуз кьиле фидай агъалияр сиягъдиз кьачунин гьазурвилекай райондин Кьилин заместитель Сурея Исмаилова рахана.

Райондин алава образованидин идарайра кьиле

физвай кваллахдикай Докъузпара райондин «ИМЦ»-дин директор Мадрид Магъмудова суьгбетна.

Адан гафарай малум хъайвал, 2019-йисалай райондин умуми образованидин идарайра аялриз алава образованидин карда персонифицированный жуьреда пул ахъайзава. Гьар са аялдиз сертификат жеда ва гьаниз килигна аялди алава образование патал вичиз хуш хъайи хел хкъягда.

- Образованидин идара патал сертификат – им эгер, аялдин итиж хкажуникди ва келун патал адавай

вич хкъягиз туртла, гьа члавуз адавай къазанмишиз жезвай пул я. Икъван гагда хъиз са нин ятлани твар кхьена журнал ацурун бес жезвач. Акл хъайитла, пулаядиз амукъзава ва ам идарадив агакъдач. Эгер аялдиз масаниз фена келлиз клан хъайитла, адахъ галаз санал идарадин пулни квахъда. И цийивал тунин себеб, идара вилик артмиш хъун ва аялрин алай аямдин истемешунар кваз къун патал я, - кьейдна М. Магъмудова.

М. Магъмудован гафарай, персонифицированный жуьреда пул ахъа авунин жигъетдай, алай вахтунда

районда алава образованидин тренеррин ва муаллимрин аялар регистрация авунин квалах зайиф я. Эгер абуру аялар регистрация тавуртла, абур мажибар авачиз амукъда. Яни гьикъван гзаф регистрация авунвай аялар хъайитла, гьакъван образованидин идарадиз ва муаллимриз хъсан я. Персонифицированный жуьреда пул ахъа авунин программади истемешзавайвал, хуьруьн къене авай школадин яшдин аялрин къадардикай, гьич хъайитла, 80 процент алава образованидал машгълбур хъун лазим я.

Докъузпара ва Ахцегь районрин газдин абонентрин чкадин руководитель Нияз Амаханова суьгбет авурвал, чи райондин къве хуьруьн газ кузвай са къадар агъалийрал вахгун тавунвай чехи буржар ала. И месэла гьалун патал, ада Агьмед Агьмедовавай ва а хуьрерин килеривай куьмек тлалабна.

Вичин нубатда А. Агьмедова ва хуьрерин администрацийрин килери и месэла гьалун патал, чпелай алакьдай гьар гьи куьмек хъайитлани гудайдакай малумарна.

А. ЭМИРСУЛТАНОВ

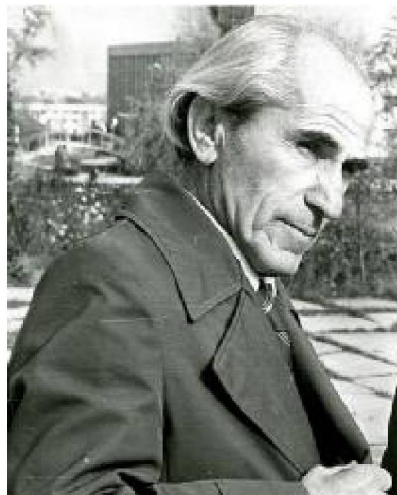
Халкъдин халис муаллим

(Булач Имамудинович Гъажиеван 100 йисан юбилейдиз талукъ яз)

Ада саки 40 йисуз Дагъустандин телевиденида «В стране легенд и преданий» передачаяр тухвана. 65 йисан педагогвили квалахнин фикирдиз гъизва. Булач Гъажиев - цийикардар (новатор), ватанперес ва интернационалист я. Ада Ватандин Чехи дяведин цаярай экъечлай касди, вичин вири амай уьмуьр муаллимвили пешедиз бахшна.

Булач Имамудинович Гъажиев 1919-йисуз Буйнакск райондин Мекеги хуьре дидедиз хъана. Ада и шегьердин Н. Нариманован тварунихъ галай туьрк члалалди тарсар тухузвай мектебда 6-класс акъалтларна.

1932-1937-йисара юнга яз, Чулав гьуьдун ва Тихоокеанский флотра къуллугъна. Юкъван образование Буйнакскдин 1-нумрадин школа акъалтларна къачуна ва гьвечли классрин муаллим яз, Чарода райондин Ириб

хуьре квалахиз эгечна. Красный Армияда къуллугъиз кланзавай, амма ам «халкъдин душмандин» хва яз гьисабна, къачуначир. Къве йисуз Булача Буйнакскдин 5-нумрадин школада физкультурадин тарсар тухвана. Дяве башламышайла, ада

Дагъустанда оборона къадай эцигунра квалахиз хъана.

1941-йисан декабрдиз 150 гуьгьуьллу комсомолецрин жергеда аваз, ам фронтдиз фидайвал хъана. Фронтдин ийикардай адаз рахаз кландачир, вучиз лагъайтла вири акунвай: къулухъ члугун, галай юлдашар вафат хъун, хирер, япара ван гьатунар... Ада вичи лагъайвал, «йисар фена, абурухъ галаз азиатдин ахварарни алахъна».

1945-йисан май Булача Ленинградда къаршиламышна. Къуллугъ куьтягъна, ам Дагъустандиз хквезва. Пединститутдин тарихдин факультетдиз гьахъзава ва агалкъуьнралди ам куьтягъзава. Жегьил пешекар муаллимдиз рехъ Акушадиз тайинарзава. Ахпа Булача Буйнакскдин школайра квалахзава. Абурукай сад тир, 5-нумрадин

мектебда Булуча 44 йисуз зегьмет члугвазва. И школада адакай неинки са Дагъустанда, гьакл СССР-дин гзаф пиплера сейли ва машгур муаллим хьана.

1952-йисуз Булач Гьажиева винидихъ твар къунвай мектебда краеведрин клуб тешкилзава ва вичин сукхайрихъ галаз вири республикадин сергьятра гьам яхдиз, гьамни улакьра аваз, физ - 400 поход тешкилна. Дагъустандин халкъарин тарих чирунай адахъ лап гьевеслу гьасрет авай. Ада лап куьлуь кIусаралди рикел хкунар, риваятар, къисаяр кIватIзава, гуя абур къизилдин куьлуьн чкIанвай тварар я... Булач Гьажиева ктабар кхъиз башламишзава. Ва гьасятда адан кьилдиз фикир къевеза: «Бес и кIватIнавай жавагьирар гьар са ватанэгьлидив гьикI агакьарда?» Дагъустандин телевидениди адас а мумкинвал гузва. Саки 40 йисан девирда Булач Имамудиновича тухвай «В стране легенд и

преданий» передачайрин таъсирдик кваз са шумуд несил члехи хьана. Абур вири Дагъларин уьлкведин халкъарин баркаллу тарихдиз, къанажагъдиз, лайихлу крариз бахшнавай. Булач Гьажиева яхцIурдав агакьна ктабар яратмишна. Абур вири чи халкъдин тарихдиз, медениятдиз ва образованидиз талукьбур я. Тарихчиди идахъ галаз сад яз, сегнедин эсерарни кхьена. Абурун жергеда аваррин театри эцигай «Мегьамед Гьажиев», «Ахульго» эсерарни ава. Адан кIвенкIвечи ва чешнелу педагогвилин мукьфдикай масабур ктабар, макъалаяр кхьенва, ктабрин фильмаяр лентиниз къачунва. Булач Имамудиновичан фамилиядин кьулухъ тамам машгур ксарин тIварарни гала: Советрин Союздин Игит, подводник Мегьамед Гьажиеван, контр-адмирал Альберт Гьажиеван, философиядин илимрин доктор, профессор, Дагъустандин

альпинизмдин кьил кутурбурукай тир Сиражутдин Гьажиеван, альпинизмдай СССР-дин сад лагъай мастер спорта хъайи Кьурбан Гьажиеван. И жергеда кьетIен чка школадин муаллим Булач Гьажиевани къазва. Идалди ада дамахни ийизвай. Булач Имамудинович Гьажиев «СССР-дин халкъдин муаллим» дережалу тIварцIиз, СтIал Сулейманан ва Н. Крупскаядин тIварарихъ галай премийрин лауреатвилдиз лайихлу хьана. Вичин зегьметдин ва дяведин къегьалвилериз килигна Булач Гьажиеваз Ленинан ва «Знак Почета» орденар гана, «Ватандин Члехи дяведин» медалралди къейдна. Гьеле уьмуьрдин 85 йисан яшда авайлани, Булача гьеле Буйнакск шегьердин краеведческий музейда илимдин сотрудник яз кIвалахзавай. Рагьметдиз фейлиани, ам вичин рикI алай пешедивай тухариз хьанвачир.

Шагьбала ШАГЬБАЛАЕВ

ОБРАЗОВАНИЕ

Школьникриз праводин жигъетдай пулсуздаказ куьмек гана

«Аялриз праводин жигъетдай куьмек гудай Вирироссиядин йикъан» кьулараваз, 20-ноябрдиз «Докъузпара район» МР-дин Кьилин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Агьмед Агьмедован тапшурмишуналди, коррупциядихъ галаз женг тухунин жигъетдай тир райондин Кьилин заместитель Садам Агьаширинов, райондин администрациядин юридический отделдин начальник Марат Крымова, къаюмвилин ва куьмекар гунин жигъетдай тир райондин администрациядин кьилин пешекар Шамиль Магьмудова, Усугъчайдин СОШ-да 9-11 классрин аялрин арада тухвай мярекатда иштиракна.

Мярекат тешкилуни макъсад – им аялриз чпин ихтиярар, азадвал ва законлу игижар чир хьун тир. Кьилди къачуртIа, «Жуван ихтиярар чир хьухъ ва жуван гележег идара ая», «Вири чи аялрин ихтияррикай», «Коррупциядиз ваъ лагъ!» темаяр гьурнавай.

Твар къунвай мярекатдила гьейри, райондин амай школайрани «Аялриз праводин жигъетдай куьмек гунин йикъал» асаслу хьана, мярекатар тухванва. ИкI, месела, гьа и юкьуз «Дагъустандин адвокатрин коллегия» адвокатвили образованидин адвокат, Дагъустан

Республикадин Адвокатрин палатадин жегьил адвокатрин Советдин член Расул Вердыханова школьникар патал «20-ноябрь – Виридуьньядин аялдин югъ» темадай праводин жигъетдай мярекат тухвана.

Винидихъ твар кьур мярекатдила гьейри, «Гражданриз адвокатар» проектдин кьулараваз, Дагъустан Республикадин Адвокатрин палатади, гьакIни гьа и юкьуз республикадин вири пиплера, са тафаватни тун тавуна гуьгьуьллу вири гражданриз пулсуздаказ юридический куьмек тешкилна.

Адалай башкъа яз, гьа и юкьуз райондин администрациядин юридический отдела пулсуздаказ юридический куьмек гунин чка тешкилнавай.

Гьа и жуьреда, неинки са чи районада ва гьакI и юкьуз адвокатривай куьмек кIан хъайи гьар са агьалидиз тахсиркарвили, хизандин, гражданвили, налукрин, алишверишдин ва я маса праводай, адвокатри пулсуздаказ меслятар гана.

ЧИ МУХБИР

24-НОЯБРЬ-ВИРИДУЪНЬЯДИН ДИДЕДИН ЮГЪ

Дидедин югъ

Алай аямда гъар са цивилизация вилик фенвай общества дигеглиди кьетпен ва итимдихъ галаз барабар роль кьугъавза.

Дидедин югъ - им тек са Россиядин кьене вагъ - им Виридуъньядин гъар са уьлкведа жуьреба-жуьре вацран йикъара кьейдзава.

Россиядин Федерацияда лагъайта, дидедин югъ ноябрь вацран эхиримжи гъяддин юкьуз кьейд авун патахъай, 1998-йисан 30-январдиз Б.Н.Ельцина акъуднавай 120 лагъай нумрадин къарар авай. Акъуднавай къарардал асаслу хъана, 1998-йисалай та кьенин йикъалди чи уьлкведа и югъ

шадгъалара къаршилампшзава.

И йикъан макъсад кьадирлу яз, дигеглидихъ галаз авай алакъа лайхлувилелди хуьн ва хизандин алакъаяр мягъкемарун я.

Диде тгвар чилел кьадим заманадилай атанвай лап чехи гаф я. Дуъньядал яшампш жезвай вири инсанриз чпин дидеяр кланзава ва абуруз гьурметзава.

Дидеяр гъамиша чпин руьгдин жумартвилелди лайхлувилелди, вафалувилелди гъатта чпин чанар кьурбанд авуналди, чехи сабурдалди липанлампш жезва.

Кьенин юкьузни абуруз кьадирлувилелди квалин кьул хуьзва.

Акьалтзавай несилдиз эдебдин липанралди тербия гуз, абур дуьз рекьел гъизва.

Бес гъавилай, тупни халкьди лугъузвайди: « Диде Ватан» бала чехи авун, адаз тербия гун, адакай ватан клани, жуван миллет клани са инсан авун дидедин пара еке зегъмет я. Ам рикелай алудун дуьз туш. Са бязибуру фикирда: «Дидеди авун вуч авурди я. Вири зи гунар я» Ихътин фикирар авай инсанарни ава.

Гъич садрани дидедин зегъмет кьадарна кландач, адаз еке кьимет гана кланда. Женнет дидедин кьвачерик ква.

Чи уьлкведа аялрин бахчайра, мектебра ва маса чкайра дидедин йикъаз талукъарнавай мярекатарни тухузва. Мярекатрал аялри чпин дидеяриз регъимлу гафар, чпин гьилералди гъазурнавай пишкешар, ядигарар багъишзава, махсус концертдин гъазурзавай номерар кьалурзава.

Дидедин суварин и юкьуз, чахъ гъар садахъ жуван дидедиз, бадедиз, уьмуьрдин юлдампдиз чими риклин гафар лугъудай абурун гьугъулар кьадай мумкинвилер ава.

Гъар сада дигеглидиз гьурметна, ада чугъузвай зегъметдиз кьимет гун мажбур жезва.

Вадим АГЪАМУРАДОВ

Россияда 2020-йисуз аялриз алава пул хкаж хьийида

Алукъзавай 2020-йисалай Россиядин хизанрин аялриз алава пулар хьувун патахъай Россиядин Федерациядин зегъметдин ва яшапшдин гъалар хуьнин жигъетдай тир Министр Максим Тополина гузва.

Рикелхкин, кьенин юкьузсад ва гзаф аялар авай 50 процент хизанри чи гьукуматда и пул кьачузва. Тополинан гафарай 2020-йисуз и пул (70 процентдив агакъна аялар авай хизанри) кьачуда.

Сад ва кьвед лагъай аялриз пособидин пул гун патахъай Россиядин вири регионриз федеральный бюджетдай 100 миллиард манат пул рекъе твадайдакай ада малумат гана.

Кьейд ийин, аялар авай хизанриз алава пулар гузвай программа «Демография», тгвар алай →

национальный проектдин кюлара аваз кыле физва. Адак федеральный проект «Хизанада аял хъайила гузвай пулдин куьмек» ва 2024 йисалди ама кылиз акъудун акатзава. И проектда генани аялар

авачир агъалийриз тебии тушир жуьреда аялар кьаз тунин “450 агъзур гъавайдаказ операцияр авун патахъай фикирдиз кьачунва.

«Демография» тIвар алай национальный проект 2024-йисалди

кыле тухун патал федеральный бюджетдай пуд триллион манатдив агакьна пул ахъаюн килигнава.

Вадим АГЪАМУРАДОВ

Самур вацIал ГЭС-ар эцигун мумкин я

Дагъустан Республикадин Правительстводи Самур вацIал ГЭС-ар эцигдай планар язава.

Идан гъакъиндай Дагъустан Республикадин Правительстводин

Председателдин заместитель Гъажимегъамед Гъуьсейнова «Махачкъаладин известия» сайтда малумат ганвай. Адан гафарай Самур вацIал 7 ГЭС эцигдайвал я.

Гъажимегъамед Гъуьсейнова кьейд авурвал, сад лагъай этапда кьве плотинадин са ГЭС эцигдай план янава. Ва сад лагъай ГЭС-диз ахъайдай пулдин кьадардин кьимет лугъузвайвал 6,6 миллиард манатдив агакьда. Умуд квайвал анал 170 МВт кьуватлувилив агакьдай 7 ГЭС эцигда.

РД-дин Правительстводин Председателдин заместителдин гафарай регионди вичи исятда гидрологический потенциал 30 процент ишлемишзава.

- Ишлемишзавай 30 процентдин гидрологический потенциалдик и рекъай кутаз жезвай умудар чаз виридаз аквазва, - лагъана ада.

Вадим АГЪАМУРАДОВ

АНТИНАРКОМАНИЯ

Наркотикрин зарар лап чIехи я

Инсандин психикадин типIих кутазвай тиряк тебии ва жува гъазурзавай затIарикай хкъудна, гъазурзава. Ахпа адакай хуьн медицинадин ва яшайишдин месэла яз обществодин хиве гъатзава. Йисалай-суз, лугъудайвал «чIулав базарда» гъар жуьредин гъалара гъасилнавай ва арадал гъанвай зиянлу наркотикри, абур ишлемишзавай пациентрин руьгъ ва беден чукурзава.

Наркоманрин сиягда гъатнавайбур лап кылин шартIуна ругулар ва жегъилар я. Абуру кIелна, чпиз хъсан кIвалахдин, кьуллугъдин дережа кьазанмишдай чкадал, чпин уьмуьр тиряк квай затIар жагъуруниз ва абур кьабудуниз желбзава. Абурукай обществада хкатай ва вижесуз инсанар

туьретмиш жезва. Абуру регъят пулар жагъуруниз, тахсиркарвилер авуниз кьил язава. Наркоманрин арада СПИД, кьак (сифилис) ва маса

хаталу азарар чикIизва.

Наркомания вилик физвай

рекьер пуд ава: физиологиядин себебрик бубайрилай атанвай тПул-хесетдин, мефтГеда гьатнавай медиаторрин: кичЛе хьунин къалабулук акатунин, гьиссерин наразивал себеб хьунин маилар акатзава.

И гьалара наркотикри начагь касдин гуьгьулар сифтедай кьумбарзава, ахпа ам психикадин ва бедендин зайиф гьаларин аслувилин «къармахра» гьатзава. Психологиядин себебрик яш тамам тахьун, вичин игьтияжар тамамариз тахьун, хиалрин ва гьакьикъатдин чаравал хьун ква. Ахьтинбур фантазиядиз гьахьзава.

Наркоманди сифте кьил кутадайла, ада дикъет гана ам вуч шеь ята чириз алахьда. Адаз ам чир хьайидилай къулукъ, ада гьар цийи жуьредин чин тийидай хьтин наркотикар ишлемишиз, гьиссдай, садрани тежер хьтин фикирар акваз

кИанзава. Къейд авун лазим я хьи, наркомания арадал гьизвай себебар; жув-жува акЛай кагьулвал, жув-жувахь агьун тавун, ярар дустарин арада, шад суфрайрихъ жув кваз такъазвайдай хьиз хьун ва масабур.

Гьелбетда, винидихъ къейднавай себебар тиряк квай затПар ишлемишзавайбурал яшайишдин ва психологиядин терефар себеб яз акатзава. Идалай гьейри, наркоманвал яшайишдин себебралди, инсанди вичин дережа агьуз авудунал асаслу жезва. Ахьтинбур са бязи инсанар явавилдин рекье гьатзавай яратмишунриз (манийриз, ктабриз, кинофильмайриз) итиж ийизва. Нетижда, къаст буш хьанвай, руьгьдин къуватдай аватнавай жегьилри чПур чешнеяр фикирдиз къачуна, ахпа гьа «къегьалрин» къуьруькар, чпин налайих крапа ишлемишзава.

Наркоманвал арадал атунин дувулар аялдин сифте кИвачел акьалтзавай яшда чуьнуьх хьанва. Чехи пай диде-бубайри хизанда чехи жезвай аялдиз вичин «зун я» лугьудай гафунилай «цПар чПугвазва», аялдин мураддиз тербиядин рекьий дуьз дикъет гузвач, ятахьайтЛа са хизанда чехи жезвай аялрин арада абур кИанивилин рекьий фаркъ эцигунилай аслу жезва. Нетижда вичиз кИанивилин рекьий тИмил майил авай аял психикадин рекьий ажуз гьалара гьатзава. Ахьтинбур гележегда тиряк квай затПар ишлемишунин сифте нубатда кьил кутазава, гьавилий ихьтин гьалар арадал татун патал чехибур аялрин низамдал гуьзчивал тухвана кИанда. Маса куьмекдин рехь авач.

Вадим АГЪАМУРАДОВ

Извещение о проведении торгов №251119/1249443/01

Способ приватизации/продажи имущества:	Посредством публичного предложения
Сайт размещения информации о торгах:	http://torgi.gov.ru/
Количество лотов: Дата	1
создания извещения: Дата	25.11.2019
публикации извещения: Дата	25.11.2019
последнего изменения:	25.11.2019
Продажа посредством публичного	

Контактная информация организатора торгов

Наименование организации:	МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ "ДОКУЗПАРИНСКИЙ РАЙОН"
Адрес:	368732, Респ Дагестан, Докузпаринский р- он, с Усуччай
Телефон	(8722)551137:
Факс:	(8722)551137
E-mail:	emirchubanov@mail.ru
Контактное лицо:	Магамедханов Валудин Хелефович →

Условия проведения торгов

Дата и время начала подачи заявок:	26.11.2019 12:00 23.12.2019 12:00
Дата и время окончания подачи заявок:	рабочие дни понедельник-пятница с 8 часов 30 минут до 16 часов 30 минут (время местное)
Место и порядок подачи заявок по на участие в приватизации/ продаже:	адресу: 368750, Республика Дагестан, село Усуччай здание Администрации "МР Докузпаринский район".
Дата и время проведения аукциона:	24.12.2019 10:00
Место проведения аукциона:	Республика Дагестан, село Усуччай здание Администрации "МР Докузпаринский район"
Место и срок подведения итогов:	11 часов 00 минут 24 декабря 2019 года по адресу: 368750, Республика Дагестан,

АДМИНИСТРАЦИЯ

Докузпаринский район, село Усуччай, здание Администрации муниципального района" МР Докузпаринский район ".

Наименование и характеристика Легковой автомобиль Lada 212140, гос. имущества:

№ Н993ЕТ -05/рус, идентификационный номер (VIN)

ХТА21214Е21692296, шасси № отсутствует, мощность двигателя 82,9 л.с.61кВт Рабочий объем двигателя 1690. Тип двигателя бензиновый.

т.км год выпуска - 2013. Цвет: ярко-белый Страна размещения:РОССИЯ

Место нахождения имущества: Дагестан Респ, Докузпаринский р-н,

Усуччай с

Начальная цена продажи имущества 69 000 руб в валюте лота:

Минимальная цена в валюте лота: 34 500 руб Шаг аукциона в

валюте лота: 6 900 руб

Шаг понижения в валюте лота: 3 450 руб

Халкъдин яшайишдин гьалар клевера ва дарда твазвай, абурун игытияжриз дуьзгуьнвилелди килиг тийизвай, закондин истемишунриз яб тагана чпин кваллахар ва къуллугъ идара ийизвай гьакимар гьукуматдин аппаратда гьеле кьери туш. Эгер са гьихьтин ятлани идарада куьн кимивилерал расалмиш жез, абуру пулар тлалабиз хьайитла, чаз газетдин работникриз хабар це. Чун куь тереф хуьн патал гьар са дуьшуьшда къаришмиш жада ва чуру кваллахриз рехь тагунин карда гьахьвиллин даяхар яз акъвазда. И мураддалди чна, вири уьлкведа хьиз, "горячая линия" кардик кутазва. Тлалабзава чаз чарар кхьин (къуларни чугуна).

Скорая помощь ЦРБ Докузпаринского района

тел. 8 928 059 84 90, 8 989 868 03 00

«ГОЛОС ЭРЕНЛАРА»

2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Тешкилайди:
Докузпара райондин
администрация,
Дагъустан Республика

Учредитель:
Администрация Докузпаринского
района, Республика Дагестан

Къилин редактор:
А. Э. ЭМИРСУЛТАНОВ

Жавабдар секретарь:
В. С. АГЪАМУРАДОВ

Хусуи корреспондент:
Ш. О. ШАГЪБАЛАЕВ

Корректор:
Ш. О. ШАГЪБАЛАЕВ

Верстка асурди:
Н. Н. БЕЙТУЕВ

Газетдин индексар:
Зур йисан къимет - 216 м.
Йисан къимет - 432 м.

Чандиз вахкай вахт: 14:00
Чапзавай вахт: 17:00

Тираж 355

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикрар сад тахьун мумкин я. Макъалайрин делилрин дуьзвиллин патахъай жаваб авторри чни гуда. Макъалайриз рецензия гуьвач ва абур элкьвена вахкузвач. Мадни, чпин макъалайра дегинвилер тунал, къилер дегиншурунал рази тушир мухбирривай чна абур редакциядиз ракъур тавун тлалабзава.

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Дагестан

Регистрационный номер ПИ №ТУ5 - 00256 от 14 июня 2013 г.

Редакциядин, издательстводин ва типографиядин адрес:

368750, Докузпара район, Усуччай хуьр,
тел.+7 (8722) 55-14-61
e-mail:
golos-erenlara@mail.ru
Чи сайт: www.erenlar.ru